

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૧૯ ઓફ ૨૦૦૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એસ.જી. શાહ

=====

૧.	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારો ચુકાદો જોઈ શકે?	
૨.	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે કેમ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અસલ નકલ જોવા માગે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ હુકમના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

એમ.ડી. મકવાણા મૃત્યુ પામ્યા હોવાથી તેમના વારસદારો અને કાયદેસરના

પ્રતિનિધિઓ.... અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય ર.... પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર નં. ૧ માટેની હાજરી રદ કરવામાં આવી છે.

એડવોકેટ સુશ્રી મમતા આર. વ્યાસ અરજદાર નં. ૧.૧ માટે.

એ.જી.પી. સુશ્રી અમિતા શાહ પ્રતિવાદી નં. ૧ માટે.

પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૩ માટે જૂ બજાવવામાં આવી છે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ:૨૯/૧૨/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી મમતા આર. વ્યાસ અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન એ.જી.પી. સુશ્રી અમિતા શાહની દલીલો સાંભળવામાં આવી. રેકૉર્ડની ચકાસણી કરવામાં આવી.

૨. સદરહુ અરજદાર ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪, ૧૬ અને ૨૨૬ હેઠળ આ કોર્ટના હસ્તક્ષેપની માંગણી કરે છે અને પ્રતિવાદી નં. ૩ દ્વારા તારીખ ૦૫.૧૦/૧૧.૨૦૦૮ ના રોજ કરવામાં આવેલ નિર્ણયને રદ કરવાનો અને બાજુ પર મૂકવાનો દાદ માગે છે, જેની અન્વયે અરજદારને પગાર ધોરણના એરિયર્સ (બાકી નીકળતી રકમ) નો લાભ આપવાનું ના પાડી દેવામાં આવ્યું છે. અરજદારે એવી પણ દાદ માગી છે કે, પ્રતિવાદીઓ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૨૮૪ ઓફ ૨૦૦૫ ના તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૦૬ ના ચુકાદાના તેમજ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૦૮૮ ઓફ ૨૦૦૬ ના તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૦૬ ના ચુકાદાના અને સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૪૯૨૬ ઓફ ૨૦૦૭ ના તારીખ ૨૨.૧૨.૨૦૦૭ ના ચુકાદાના ગુણોત્તર અને નિર્ણયને અરજદારના દાવા બાબતે લાગુ કરશે અને તારીખ ૦૩.૦૨.૧૯૮૯ ના બદલે તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી અસર આપીને એરિયર્સ ચૂકવશે તથા તે મુજબ સુધારેલા પેન્શનના લાભો નિર્ધારિત સમય મર્યાદામાં મુક્ત કરશે.

૩. તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારની નિમણૂક પ્રતિવાદી નં. ૨ ની હેઠળ જૂનિયર ક્લાર્ક તરીકે તારીખ ૦૬.૦૮.૧૯૬૬ ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને

તેઓ વય નિવૃત્તિના કારણે તારીખ ૩૧.૦૧.૨૦૦૧ ના રોજ નિવૃત્ત થયા હતા. તે પછા નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારનો કુલ નોકરીનો સમયગાળો દાગ વગરનો છે અને જ્યાં સુધી તેમની સોઓનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી કોઈ ફરિયાદનું કારણ ન હતું અને તેમની નોકરીની કારકિર્દીમાં કંઈપણ પ્રતિકૂળ કે નકારાત્મક નથી. તે પછા નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારની નોકરીના સમયગાળા દરમિયાન, પ્રતિવાદીઓએ સિનિયર ક્લાર્કની જગ્યા માટે તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૦ ના રોજ એક અસ્થાયી સિનિયોરિટી યાદી પરિપત્રિત કરી હતી, જેમાં અરજદારનું નામ અનુક્રમ નં. ૪૫૨ પર છે અને સિનિયર ક્લાર્ક કેડરમાં બઢતી માટેની માનીતી તારીખ (ડ્યુ ડેટ) તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ દર્શાવવામાં આવી છે. જો કે, સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૫૬૬ ઓફ ૧૯૯૮ ના હુકમના અનુસંધાનમાં યથાસ્થિતિ (સ્ટેટસ ક્વો) જાળવી રાખવાનો હુકમ હોવાને કારણે, અને તે રીતે વ્યવહારમાં પ્રતિવાદીઓને સંબંધિત દાવેદારોના દરજ્જા ઉલટાવતા અટકાવવામાં આવ્યા હોવા છતાં, એવું લાગે છે કે પ્રતિવાદીઓએ લાંબા સમય સુધી સિનિયોરિટી યાદી અમલમાં મૂકી ન હતી.

૪. જો કે, સંબંધિત કર્મચારીઓની નોકરીની કુલ લંબાઈને ધ્યાનમાં લેતા અને ખાસ કરીને અરજદારના સંદર્ભમાં, અરજદારનો પગાર તારીખ ૨૯.૦૯.૨૦૦૦ ના રોજ સુધારવામાં આવ્યો હતો અને નવેસરથી નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે તે તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી અમલી બનશે, પરંતુ વાસ્તવિક એરિયર્સ ફક્ત તારીખ ૦૩.૦૨.૧૯૮૯ થી એટલે કે તે

તારીખથી ચૂકવવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો જે તારીખથી હુકમ મુજબ તેમને બઢતી આપવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવ્યું હતું જે પૂર્વવર્તી (રેટ્રોસ્પેક્ટિવ) અસર ધરાવે છે. તેથી, આ અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલો વિવાદ મર્યાદિત મુદ્દા અને પ્રશ્ન પર છે કે જ્યારે પ્રતિવાદીઓએ અરજદારની બઢતીની માનીતી તારીખ (ડ્યુ ડેટ) તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ તરીકે જાહેર કરી છે, ત્યારે શું અરજદાર તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી જ નાણાકીય લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે, જાણે કે તેમને તે તારીખથી બઢતી આપવામાં આવી હોય અથવા માત્ર તારીખ ૦૩.૦૨.૧૯૮૯ થી, જે તારીખથી બઢતી અમલી બનાવવામાં આવી હતી, ભલે તેવો હુકમ માત્ર તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૦ ના રોજ કરવામાં આવ્યો હોય. તેથી, અન્યથા પણ જ્યારે માનીતી બઢતી (ડ્યુ પ્રમોશન) તારીખ ૦૩.૦૨.૧૯૮૯ થી ગણવામાં આવે છે, ત્યારે તે પુષ્ટિ કરવા માટે કે નિયમો અને વિનિયમો દ્વારા સમર્થિત કેટલાક તાર્કિક કારણો હોવા જોઈએ કે ભલે તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી માનીતી બઢતી ગણવાનો હુકમ છે, બઢતીની અસર ફક્ત તારીખ ૦૩.૦૨.૧૯૮૯ થી જ લંબાવવાની છે. તેથી, આવા કોઈ ચોક્કસ નિયમ, વિનિયમ અથવા સક્ષમ કોર્ટના નિર્ણયની ગેરહાજરીમાં, એકવાર બઢતીની માનીતી તારીખ તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ તરીકે જાહેર કરવામાં આવે, અને ત્યારબાદ જો આવી માનીતી બઢતીના અનુસંધાનમાં નાણાકીય લાભ મુક્ત કરવાનો હોય, તો ચોક્કસપણે તે નાણાકીય લાભ તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી જ મુક્ત કરવાનો રહે છે અને અન્ય કોઈ તારીખથી નહીં.

૫. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે આવી સ્થિતિ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૫૦૦૬ ઓફ ૧૯૯૮ માં યથાસ્થિતિ (સ્ટેટસ ક્વો) જાળવી રાખવાના વચગાળાના રાહતને કારણે ઉદ્ભવી છે, જો કે આ અરજી આખરે તારીખ ૦૭.૦૭.૨૦૦૬ ના હુકમ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સિનિયોરિટી અંગેનો વિવાદ શૈક્ષણિક (એકેડેમિક) બની ગયો છે અને તેથી તેના પર વિચાર કરવામાં આવ્યો ન હતો.

૬. તેથી, જ્યારે પ્રતિવાદીઓ તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી નાણાકીય લાભ લંબાવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે, ત્યારે વર્તમાન અરજદાર જેવા જ સમાન સંજોગો ધરાવતા ઉમેદવારો કે જેઓ તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૦ ની સમાન સિનિયોરિટી યાદીમાં અનુક્રમ નં. ૪૨૨ અને ૪૫૧ પર છે, તેઓએ અનુક્રમે સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૦૮૩ ઓફ ૨૦૦૬ અને સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૪૯૨૬ ઓફ ૨૦૦૭ દાખલ કરીને આ માનનીય હાઇકોર્ટનો દરવાજો ખટખટાવ્યો છે. આ બંને અરજીઓમાં, આ કોર્ટે અનુક્રમે તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૦૬ અને તારીખ ૨૨.૦૨.૨૦૦૭ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા પ્રતિવાદીઓને પગાર-ચકાસણી અને એરિયર્સ અંગે નિર્ણય લેવા માટે નિર્દેશ આપ્યો હતો. આવા નિર્દેશના અનુસંધાનમાં તારીખ ૨૪.૦૮.૨૦૦૮ ના હુકમ દ્વારા, પ્રતિવાદીઓએ બઢતીની માનીતી તારીખથી તે અરજદારોને વાસ્તવિક નાણાકીય લાભ અને એરિયર્સ લંબાવ્યા હતા. જો કે, દુર્ભાગ્યવશ જ્યારે અરજદાર અનુક્રમ નં. ૪૫૨ પર હતા એટલે કે અનુક્રમ નં. ૪૫૧ ના અરજદારની નિલકુલ નીચે, ત્યારે તેમના કેસમાં

પ્રતિવાદીઓએ સિનિયોરિટી ચાદીમાં અનુક્રમ નં. ૪૨૨ (શ્રી એમ.વાય. રાસીવાલા) અને અનુક્રમ નં. ૪૫૧ (શ્રી એમ.એ. મલેક) ને જેટી સમાન લાભો આપ્યા હતા તે આપવાનો ઇનકાર કર્યો છે.

૭. તેથી, અરજદારે પ્રતિવાદીને તેમને તેવો લાભ લંબાવવા માટે પત્ર લખ્યો હતો, પરંતુ સામા પક્ષે હુકમ દ્વારા તારીખ ૦૫.૧૧.૨૦૦૮ ના પત્ર દ્વારા પ્રતિવાદીઓએ અરજદારને એવું જણાવ્યું હતું કે શ્રી મલેક અને શ્રી રાસીવાલાને હાઈકોર્ટના ચુકાદાના કારણે લાભ લંબાવવામાં આવ્યો હતો અને તેથી તે વર્તમાન અરજદારને લંબાવી શકાતો નથી.

૮. કોઈપણ હકીકતો, વિગતો અને ગુણદોષમાં પ્રવેશતા પહેલા, હું એ ટિપ્પણી કર્યા વિના રહી શક્યો નહીં કે સંબંધિત અધિકારીનું આ વલણ માત્ર મનસ્વી નથી પરંતુ તે કોર્ટના તિરસ્કારની કોટિમાં આવી શકે છે અથવા ઓછામાં ઓછું કોર્ટના નિર્દેશનું પાલન ન કરવા અને સમાન સંજોગો ધરાવતી વ્યક્તિઓને સમાન લાભો ન આપવા બરાબર છે, જેથી આવી કૃત્ય ચોક્કસપણે પક્ષપાતી, ભેદભાવયુક્ત અને કુદરતી ન્યાયના સ્થાપિત સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ તેમજ સમાનતાની વિરુદ્ધ ગણી શકાય, કારણ કે પ્રતિવાદીઓના તમામ કર્મચારીઓ સમાન સારવાર અને લાભ માટે હકદાર છે અને એકવાર હાઈકોર્ટે આવા કર્મચારીઓની તરફેણમાં મુદ્દો નક્કી કર્યો હોય ત્યારે એક કેસમાં લીધેલો તેવો નિર્ણય ચોક્કસપણે સમાન સંજોગો ધરાવતા તમામ કર્મચારીઓને લાગુ કરવાનો

રહે છે, સિવાય કે હાઈકોર્ટે પોતાના ચુકાદામાં તેમ ન કરવા અંગેનો કોઈ ચોક્કસ નિર્દેશ આપ્યો હોય. તેથી, તમામ પ્રકારે વિવાદાસ્પદ હુકમ મનસ્વી, પક્ષપાતી અને બધાને સમાનતા પ્રદાન કરવાની સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિની વિરુદ્ધ છે અને તેથી પ્રતિવાદીઓને નિર્દેશ આપીને તે હુકમને રદ કરવાનો અને બાજુ પર મૂકવાનો ચોક્કસપણે આવશ્યક છે કે શ્રી મલેક અને શ્રી રાસીવાલાને જે સમાન લાભો લંબાવવામાં આવ્યા છે તે વર્તમાન અરજદારને પણ લંબાવવામાં આવે અને વ્યાજ સાથે એરિયર્સ મુક્ત કરવામાં આવે તથા તેવા નિર્દેશ મુજબ પગાર-ધોરણના પુનરાવલોકનના અનુસંધાનમાં પેન્શનમાં યોગ્ય રીતે સુધારો કરવામાં આવે.

૯. જો કે, આ માર્ટીનો નિકાલ કરતા પહેલા, રેકૉર્ડ્સ, દલીલો તેમજ પ્રતિવાદીઓની રજૂઆતોની ચકાસણી કરવાનું યોગ્ય રહેશે. અરજદારે "એનેક્યર-એ" પર તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૭ ની અસ્થાયી ચાદી રજૂ કરી છે જે પુષ્ટિ કરે છે કે તેમનું નામ અનુક્રમ નં. ૪૫૨ પર સૂચિબદ્ધ છે જ્યારે શ્રી મલેકનું નામ અનુક્રમ નં. ૪૫૧ પર છે અને શ્રી રાસીવાલાનું નામ અનુક્રમ નં. ૪૨૨ પર છે. આવી સિનિયોરિટી ચાદી વિશે કોઈ વિવાદ નથી. "એનેક્યર-બી" પર અરજદારે તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૦ નો હુકમ રજૂ કર્યો છે જેની અન્વયે અરજદારનો પગાર સુધારવામાં આવ્યો છે પરંતુ અમુક લાભો માત્ર તારીખ ૦૩.૦૨.૧૯૮૮ થી જ લંબાવવામાં આવ્યા છે. "એનેક્યર-સી" પર સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૫૦૦૬ ઓફ ૧૯૮૮ ના તારીખ ૦૭.૦૭.૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને હુકમની નકલ

છે જેની અન્વયે અરજદાર પાસેથી પગારની વસૂલાત પર રોક લગાવવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ તે અરજદારો વચ નિવૃત્તિ પર નિવૃત્ત થયા હતા અને તેથી માનનીય હાઈકોર્ટે એવું વિચાર્યું કે હવે તેમને જે કંઈ પણ ચૂકવવામાં આવ્યું છે તેની વસૂલાત કરી શકાતી નથી અને તેથી તે અરજદારોએ એવા નાણાકીય લાભો પ્રાપ્ત કર્યા છે જાણે કે તેમને તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૦ ના હુકમ મુજબ બઢતીની માનીતી તારીખે બઢતી આપવામાં આવી હોય પરંતુ શ્રી મલેક, શ્રી રાસીવાલા અને વર્તમાન અરજદારને તે જ જેવા લાભો આપવાનો ઈનકાર કરવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે ઉપરોક્ત અરજીનો માનનીય હાઈકોર્ટ દ્વારા એવું નોંધીને નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો કે હવે સિનિયોરિટીનું નિર્ધારણ શૈક્ષણિક (એકેડેમિક) બની ગયું છે. તેથી, જ્યારે તેવા તર્કસંગત હુકમને ન તો ગુણદોષ પર આમંત્રિત કરવામાં આવ્યો હતો કે ન તો પ્રતિવાદીઓ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે હવે તે સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૮ ની સિનિયોરિટી યાદી અંતિમ બની ગઈ છે તેમજ તેવા અરજદારોને અને અગાઉના તમામ અરજદારને બઢતીની માનીતી તારીખથી નાણાકીય લાભો લંબાવવા બાબતનો તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૦ નો હુકમ પણ અંતિમ બની ગયો છે અને તેથી, મુદ્દાના ન્યાયિક નિર્ણય વગર, પ્રતિવાદીઓ માત્ર થોડા કર્મચારીઓ માટે જ પોતાની ભૂમિકા કે નીતિ બદલી શકતા નથી. આ પ્રકારનું કૃત્ય ચોક્કસપણે મનસ્વીપણું, પસંદગીયુક્તતા અને ભેદભાવમાં પરિણમશે અને તેથી મૂળ હુકમનું પાલન કરવાના નિર્દેશ સાથે તેને રદ કરીને અને બાજુ પર મૂકીને તેમાં ફેરફાર કરવાની

જરૂર છે. જો કે, ભલે પહેલી અરજી ગુણદોષ પર નક્કી કરવામાં આવી ન હતી, જ્યારે શ્રી મલેક અને શ્રી રાસીવાલા ઉપરાંત એક શ્રી એન.આર. દવેએ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૨૮૪ ઓફ ૨૦૦૫ માં સમાન મુદ્દો ઉઠાવ્યો હતો, ત્યારે આ ત્રણેય અરજીઓ ગુણદોષ પર સાંભળવામાં આવી હતી અને તર્કસંગત હુકમ દ્વારા ગુણદોષ પર નિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં આ માનનીય હાઇકોર્ટની અલગ-અલગ ત્રણ કોર્ટોએ પુષ્ટિ કરી છે કે આવા અરજદારો બઢતીની માનીતી તારીખથી નાણાકીય લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે અને તે દ્વારા બઢતીની માનીતી તારીખથી તેમને એરિયર્સ ચૂકવવાનું રહે છે અને અન્ય કોઈ પસંદગીયુક્ત તારીખથી નહીં. તે નિર્ણય હકીકત છે કે શ્રી એન.આર. દવે દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૨૮૪ ઓફ ૨૦૦૫ તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૦૬ ના ચુકાદો અને હુકમ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી છે. દુર્ભાગ્યવશ ત્યારબાદ, સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૦૮૮ ઓફ ૨૦૦૬ માં શ્રી એમ.વાય. રાસીવાલાના કેસમાં પ્રતિવાદીઓએ એ જ સ્ટેન્ડ લીધું છે જે આ અરજીમાં લેવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે અરજદારો શ્રી દવેના કેસમાં પક્ષકારો ન હતા, ત્યારે તેઓ આવા લાભો માટે હકદાર નથી. જો કે, આ કોર્ટે શ્રી રાસીવાલાના કેસમાં તારીખ ૦૩.૦૬.૨૦૦૬ ના તેના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા પ્રતિવાદીઓને શ્રી રાસીવાલા અને સમાન સંજોગો ધરાવતી અન્ય વ્યક્તિઓના કેસ પર વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે જેથી શ્રી એન.આર. દવેને જે લાભો લંબાવવામાં આવ્યા હતા તેવા જ સમાન લાભો લંબાવી શકાય. જ્યારે, સ્પેશિયલ

સિવિલ અરજી નં. ૪૯૨૬ ઓફ ૨૦૦૭ માં તારીખ ૨૨.૦૨.૨૦૦૭ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા શ્રી મલેકના કેસમાં આ કોર્ટની સમક્ષ બેન્ચે ફરીથી પ્રતિવાદીઓને અગાઉના નિર્ણય પર વિચાર કરવા અને શ્રી મલેકને સમાન લાભ અને એરિયર્સ લંબાવવા માટે નિર્દેશ આપ્યો છે. આવા તમામ ચુકાદાઓ "એનેક્ચર સી-એફ" પર રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવ્યા છે. "એનેક્ચર જી" પર અરજદારે પ્રતિવાદીઓ વચ્ચેનો પત્રવ્યવહાર રજૂ કર્યો છે અને "એનેક્ચર એચ" પર તેમની રજૂઆત રજૂ કરી છે.

૧૦. જો કે, પ્રતિવાદીઓએ તારીખ ૦૭.૦૩.૨૦૦૮ ના રોજ એફિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાય (જવાબી સોગંદનામું) દાખલ કરીને આવી અરજીનો વિરોધ કર્યો છે જેમાં એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે શ્રી એન.આર. દવેએ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૨૮૪ ઓફ ૨૦૦૫ દાખલ કરી હતી અને આ માનનીય હાઇકોર્ટના (કોરમ: માનનીય Mr. Justice અખિલ કુરેશી) તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૦૬ ના હુકમ દ્વારા સંબંધિત પ્રતિવાદીઓને પગાર ચકાસણી કરવા અને તારીખ ૦૩.૦૮.૨૦૦૧ ના હુકમનો અમલ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં શ્રી એન.આર. દવેને તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી એરિયર્સ ચૂકવવાના હતા. તેમાં વધુ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે શ્રી એન.આર. દવે તેવા એરિયર્સ માટે હકદાર ન હતા જે સંબંધિત અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલી ભૂલથી ચૂકવવામાં આવ્યા હતા અને તેથી તારીખ ૧૮.૦૩.૨૦૦૨ ના સુધારા હુકમ દ્વારા તેને સુધારવામાં આવ્યો હતો જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું હતું કે શ્રી એન.આર. દવે

ફક્ત તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી ૦૭.૦૩.૧૯૯૬ સુધીના માત્ર કાલ્પનિક (નોશનલ) લાભો માટે જ હકદાર બનશે જે સિનિયર કલાર્કની જગ્યા પર અસરકારક બઢતીની તારીખ છે. તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૦૬ ના હુકમ રજૂ થયા પછી જ, શ્રી એન.આર. દવેને તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી ૩૧.૦૭.૨૦૦૨ સુધીના એરિયર્સનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો. તારીખ ૦૩.૦૮.૨૦૦૧ અને ૧૮.૦૩.૨૦૦૨ ના પત્રોની નકલો આ સાથે સોગંદનામા સાથે "એનેક્ચર-આઈ" તરીકે જોવામાં આવી છે અને ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે. તેમાં વધુ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે શ્રી એન.આર. દવેને માનીતી તારીખથી ચૂકવવામાં આવેલા એરિયર્સ ભૂલથી અને તારીખ ૦૫.૦૯.૧૯૮૪ ના ઠરાવના ભંગમાં તેમજ તારીખ ૦૫.૦૭.૧૯૯૯ ના પરિપત્ર સાથે સુસંગત ન હોવાને કારણે છે. તારીખ ૦૫.૦૯.૧૯૮૪ અને ૦૫.૦૭.૧૯૯૯ ના પરિપત્રોની નકલો આ સાથે સોગંદનામા સાથે "એનેક્ચર-II" તરીકે જોવામાં આવી છે અને ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે. તેમાં વધુ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે શ્રી એન.આર. દવેના કેસમાં ચુકાદાના આધારે જે વ્યક્તિઓને લાભ આપવામાં આવ્યા હતા તેમને ખોટી રીતે તે આપવામાં આવ્યા હતા અને વિભાગે શ્રી એન.આર. દવે અને સમાન સંજોગો ધરાવતી અન્ય વ્યક્તિઓ સામે વસૂલાત માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. સદરહુ તારીખ ૦૪.૦૩.૨૦૦૯ ના હુકમની નકલ આ સાથે "એનેક્ચર III" તરીકે જોવામાં આવી છે અને ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે. તેમાં વધુ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે શ્રી મલેક, શ્રી એમ.વાય. રાસીવાલા તેમજ શ્રી એન.આર. દવેને

આપવામાં આવેલા લાભો ભૂલથી આપવામાં આવ્યા હતા જેના દ્વારા સંબંધિત વિભાગે એરિયર્સની ખોટી ગણતરી કરી હતી અને જવાબદાર પ્રતિવાદીની ઓફિસ તે મુજબ આગળની કાર્યવાહી શરૂ કરશે.

૧૧. તેથી, દલીલો દરમિયાન અને રજૂઆતોમાં બંને જગ્યાએ એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે કે જ્યારે શ્રી એન.આર. દવેને ખોટી રીતે રકમ ચૂકવવામાં આવી છે જેની વસૂલાત કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે અને અન્ય અરજદારોને માત્ર શ્રી એન.આર. દવેના કેસના ચુકાદાના કારણે જ લાભો લંબાવવામાં આવ્યા છે, ત્યારે હવે સમાન લાભ અન્ય અરજદારોને લંબાવી શકાતો નથી. જો કે, પ્રતિવાદીઓ એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે ભલે તેવું હોય, આખરે તેમણે શ્રી એન.આર. દવેના કેસમાં કોર્ટ સમક્ષ એ ખુલાસો કરવાનો રહે છે કે તેવો લાભ લંબાવવામાં વાસ્તવિક ભૂલ કેવી રીતે, શા માટે અને શું છે અને શું તેમણે વાસ્તવિક રીતે શ્રી એન.આર. દવે પાસેથી કોઈ રકમ વસૂલ કરી છે કે નહીં અને જો હા, તો શું શ્રી એન.આર. દવેએ આવી વસૂલાત સામે મુદ્દો ઉઠાવ્યો છે કે નહીં.

૧૨. આવી તમામ હકીકતોની ખાતરી કરવા માટે, પ્રતિવાદીઓને તારીખ ૨૩.૧૨.૨૦૦૬ ના હુકમ દ્વારા અમુક વિગતો ખુદ્દી કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો જે વિગતવાર છે અને તેથી તેની સામગ્રી અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી નથી.

૧૩. તારીખ ૨૩.૧૨.૨૦૦૬ ના આવા નિર્દેશના અનુસંધાનમાં, પ્રતિવાદીઓએ તારીખ ૨૮.૧૨.૨૦૦૬ નું વધારાનું સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે. આશ્ચર્યજનક રીતે, હવે ફક્ત આ કોર્ટે જ્યારે બોલાવ્યા ત્યારે જ એવો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો છે કે શ્રી એન.આર. દવેના કેસમાં હુકમ અને ચુકાદો ક્યારેય એલ.પી.એ. દાખલ કરીને પડકારવામાં આવ્યો નથી અને ભલે આખરે તારીખ ૦૫.૦૪.૨૦૦૬ ના હુકમ દ્વારા તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ ની અસરથી તેમને લાભ લંબાવવામાં આવ્યો હતો, હવે તેઓએ શ્રી દવે પાસેથી રૂ. ૨,૧૫,૦૦૦ ની રકમ વસૂલ કરવા માટે તારીખ ૧૧.૦૫.૨૦૦૬ ના રોજ બીજો ઓફિસ હુકમ બહાર પાડ્યો છે. જો કે, રેકૉર્ડ પર એ કોઈ સ્પષ્ટતા નથી કે શ્રી દવે પાસેથી આવી કોઈ રકમ વસૂલ કરવામાં આવી છે કે નહીં. જો શ્રી દવે પાસેથી કોઈ રકમ વસૂલ કરવામાં ન આવે તો વ્યવહારમાં તે એક ગંભીર મુદ્દો બને છે કારણ કે જો છેલ્લા દસ વર્ષથી શ્રી દવે પાસેથી કોઈ રકમ વસૂલ કરવામાં આવી નથી તો માત્ર એવો બચાવ લેવા માટે કે જ્યારે શ્રી દવે પાસેથી થોડી રકમ વસૂલ કરવાની બાકી છે, ત્યારે તેવી રકમ અરજદારને ચૂકવવાની નથી, શ્રી દવે પાસેથી વસૂલાત કરવાનો હુકમ આ કોર્ટ સમક્ષ કેવી રીતે બતાવવામાં આવે છે. વ્યવહારમાં પ્રતિવાદીઓના આવા સ્ટેન્ડ સામે સંબંધિત અધિકારીને વ્યક્તિગત ક્ષમતામાં પ્રતિવાદી તરીકે જોડીને સખત કાર્યવાહી કરવી જોઈએ અને કોર્ટના નિર્દેશનું પાલન ન કરવા અંગે સ્પષ્ટતા માંગવી જોઈએ, ખાસ કરીને જ્યારે રાજ્ય દ્વારા ઉચ્ચ સત્તાધિકારી સમક્ષ તેવો નિર્દેશ પડકારવામાં આવ્યો ન હોય અને ત્યારબાદ ક્યારેય અમલમાં ન મૂકાયેલ

હોય તેવા હુકમની નકલ દાખલ કરીને એવું બતાવવામાં આવે કે અગાઉના અરજદારો પાસેથી વસૂલાત કરવામાં આવી છે અને તેથી તેવો લાભ બાકીના અરજદારોને લંબાવી શકાતો નથી. પ્રતિવાદીઓએ શ્રી દવે પાસેથી વસૂલાત અંગેના તેમના ઉપરોક્ત સ્ટેન્ડને સમર્થન આપવા માટે તેમની જવાબી સોગંદનામા સાથે અનેક દસ્તાવેજો પણ જોડ્યા છે. પરંતુ આવી રજૂઆતમાં કોઈ તથ્ય નથી કારણ કે વાસ્તવિક રીતે છેલ્લા દસ વર્ષથી શ્રી દવે પાસેથી કોઈ વસૂલાત કરવામાં આવી નથી અને તેથી એવું માનવું પડે છે કે શ્રી દવે પાસેથી વસૂલાતનો તેવો હુકમ માત્ર એવા હેતુથી જ તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યો છે કે જેથી એવી રજૂઆત કરી શકાય કે વર્તમાન અરજદારને સમાન લાભ લંબાવી શકાતો નથી.

૧૪. અરજદારે પ્રતિવાદીના પ્રથમ જવાબી સોગંદનામા સામે પ્રત્યુત્તર સોગંદનામું (રિજોઈન્ડર) દાખલ કર્યું છે જેમાં હવે તેમણે શ્રી ડી.એસ. સાવંતના કેસમાં આ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચનો તારીખ ૨૩.૦૮.૨૦૦૫ નો ચુકાદો અને હુકમ જોડ્યો છે. આવા ચુકાદાની ચકાસણી દર્શાવે છે કે જ્યારે સિંગલ જજે સિનિયોરિટીના નિર્ધારણ અંગે કર્મચારી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી મંજૂર કરી હતી, ત્યારે ડિવિઝન બેન્ચે સામા પક્ષને નોટિસ ઇશ્યુ કર્યા વગર જ અરજી સંક્ષિપ્તમાં ફગાવી દીધી હતી. ડિવિઝન બેન્ચે એસ.આર. ૧૯૯૯ SC ૨૨૫૫ માં નોંધાયેલ આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય વિરુદ્ધ કે.વી. નરસિંહારાવના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર અને યુનિયન

ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ કે.વી. જાનકીરામન AIR ૧૯૯૧ SC ૨૦૧૦ ના કેસમાં આધાર રાખ્યો છે જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું ઠરાવ્યું છે કે જો અરજદાર બઢતી માટે યોગ્ય જણાય અને વાસ્તવિક રીતે માનીતી તારીખથી બઢતી આપવામાં આવે, તો પ્રતિવાદીઓ માટે પૂર્વવર્તી બઢતીના આવા હુકમમાંથી વહેતા થતા પગારના એરિયર્સ રોકી રાખવા માટે પરવાનગી નથી.

૧૫. અરજદારે આર.એ. પરમાર વિરુદ્ધ ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસના કેસમાં આ માનનીય હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદા પર પણ આધાર રાખ્યો છે જે ૨૦૦૦(૩)GLH ૫૦૩ માં નોંધાયેલો છે જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે "કામ નહીં તો વેતન નહીં" નો સિદ્ધાંત તમામ કેસોને સાર્વત્રિક રીતે લાગુ પડતો નથી જેમાં કાલ્પનિક બઢતી (નોશનલ પ્રમોશન) આપવામાં આવી છે, અને તેથી, જ્યારે કાલ્પનિક બઢતી આપવા પર તફાવત અને પગારના એરિયર્સની ચુકવણી ન કરવા અંગે કોઈ ન્યાયીકરણ ન હોય અને જ્યારે ઓફિસના આવા તમામ ફૂલ્ટા માટે કર્મચારીનો કોઈ વાંક ન હોય, ત્યારે અરજદાર પૂર્વવર્તી બઢતી આપવાના આધારે પગારના તફાવતના એરિયર્સ મેળવવા માટે હકદાર છે જે અન્યથા પ્રતિવાદીઓ દ્વારા જ નક્કી કરવામાં આવ્યા છે અને તેવા બઢતી ચાલીના સંદર્ભમાં કોઈ વિવાદ નથી અને તેથી અન્ય લાભો લંબાવવાના છે.

૧૬. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા હવે તે તદ્દન સ્પષ્ટ અને પ્રતીત થાય છે કે પ્રતિવાદીનું ફૂલ્ટા એટલે કે અરજદારોને સમાન લાભો ન

લંબાવવા અને તે દ્વારા તારીખ ૩૧.૧૨.૧૯૭૧ થી એરિયર્સ ન ચૂકવવા તે મનસ્વી, ભેદભાવયુક્ત છે અને સમાનતાની બંધારણીય ગેરંટીના ભંગમાં પરિણમે છે અને તેથી આવી અરજી મંજૂર કરીને તેને રદ કરવા અને બાજુ પર મૂકવાની જરૂર છે.

૧૭. તેથી તારીખ ૦૫.૧૦/૧૧.૨૦૦૮ નો હુકમ/પત્ર આથી રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર મૂકવામાં આવે છે. પેરા ૧૩(એ) માં માંગ્યા મુજબ અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. પ્રતિવાદીઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ અરજદારના પગાર અને પેન્શનના લાભો પુનઃનિર્ધારિત કરશે અને આ હુકમની નકલ મળ્યાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર એરિયર્સ ચૂકવશે. જો ચાર મહિનાની અંદર રકમ ચૂકવવામાં ન આવે તો પ્રતિવાદીઓએ વાસ્તવિક તારીખથી તેની ચુકવણી સુધી ૯% ના દરે વ્યાજ ચૂકવવું પડશે.

૧૮. અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. નિયમ તે હદ સુધી નિશ્ચિત કરવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.